

Έκκληση του Αρχιεπισκόπου Φινλανδίας προς την Τουρκική κυβέρνηση για επανεξέταση της απόφασης της μετατροπής της Μονής της Χώρας σε τζαμί

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Εκκλησία της Φινλανδίας](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Βαθιά ανησυχία για την πρόσφατη μετατροπή της Μονής της Χώρας σε τζαμί εκφράζει ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Ελσιγκίου και πάσης Φινλανδίας κ. Λέων, απευθύνοντας παράλληλα έκκληση προς την Τουρκική κυβέρνηση να επανεξετάσει την εν λόγω απόφαση.

Σε δήλωση του ο Σεβασμιώτατος χαρακτηρίζει επίσης την απόφαση ως « μια ακόμη παραφωνία στη συμφωνία αμοιβαίου σεβασμού και κατανόησης που έχει επικρατήσει στο παρελθόν στην Τουρκία μεταξύ όλων των θρησκειών και των εκπροσώπων τους»

. Τονίζει δε ότι «το “δικαίωμα της κατάκτησης”, στο οποίο βασίστηκε η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί το 2020, σημαίνει ότι η Τουρκική κυβέρνηση έχει απομακρυνθεί από την προηγούμενη γραμμή της που έδινε έμφαση στη θρησκευτική ανοχή».

Αναφερόμενος στην κάλυψη των τοιχογραφιών της Μονής, ο Σεβασμιώτατος επισημαίνει ότι «παραβιάζει τη θρησκευτική ελευθερία και υποβαθμίζει την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά» και υπογραμμίζει: «Με τη μετατροπή εκκλησιών από μουσεία σε τζαμιά, η Τουρκία δεν σέβεται τη θρησκευτική ποικιλομορφία και την πλούσια ιστορία της Κωνσταντινούπολης.»

Καταλήγοντας στη δήλωση του ο [Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Ελσιγκίου και πάσης Φινλανδίας κ. Λέων](#) κάνει λόγο, μεταξύ άλλων, για αποφάσεις που «στοχεύουν στην πραγματικότητα να επηρεάσουν τις δραστηριότητες του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως» και απευθύνει έκκληση στην Τουρκική κυβέρνηση «να επανεξετάσει την απόφαση και να επιδιώξει επιλογές που θα σέβονται τις παραδόσεις και την ιστορία όλων των θρησκειών».

Αναλυτικά η δήλωση του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Ελσιγκίου και πάσης Φινλανδίας κ. Λέοντος:

«Εκ μέρους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Φινλανδίας, εκφράζω τη βαθιά μου ανησυχία για την απόφαση της Τουρκικής κυβέρνησης να μετατρέψει την εκκλησία του Σωτήρος Χριστού της Μονής της Χώρας στην πόλη της Κωνσταντινούπολης από μουσείο σε λειτουργικό τζαμί. Αυτή είναι μια ακόμη παραφωνία στη συμφωνία αμοιβαίου σεβασμού και κατανόησης που έχει επικρατήσει στο παρελθόν στην Τουρκία μεταξύ όλων των θρησκειών και των εκπροσώπων τους. Το «δικαίωμα της κατάκτησης», στο οποίο βασίστηκε η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί το 2020, σημαίνει ότι η Τουρκική κυβέρνηση έχει απομακρυνθεί από την προηγούμενη γραμμή της που έδινε έμφαση στη θρησκευτική ανοχή.

Η εκκλησία του Σωτήρος Χριστού είναι ένας θησαυρός από ψηφιδωτά και τοιχογραφίες της βυζαντινής περιόδου και για αιώνες αποτελεί πηγή έμπνευσης και πνευματικότητας για ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Η εκκλησιαστική τέχνη παίζει πολύ κεντρικό ρόλο στη Χριστιανική παράδοση της Ανατολής – η κάλυψη των τοιχογραφιών της Μονής της Χώρας παραβιάζει τη θρησκευτική ελευθερία και υποβαθμίζει την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά.

Με τη μετατροπή εκκλησιών από μουσεία σε τζαμιά, η Τουρκία δεν σέβεται τη θρησκευτική ποικιλομορφία και την πλούσια ιστορία της Κωνσταντινούπολης. Η Τουρκική κυβέρνηση, όπως και οι κυβερνήσεις όλων των ανεξάρτητων χωρών, έχει

το προνόμιο να λαμβάνει αποφάσεις που κρίνει σκόπιμο. Ωστόσο, η Αγία Γραφή προσφέρει χρήσιμες συμβουλές σε όσους λαμβάνουν αποφάσεις: «Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.» (Α΄ Κορ. 10:23). Οι πολιτικές αποφάσεις δεν πρέπει να προκαλούν μη αναστρέψιμη πολιτιστική-ιστορική ζημιά. Αντιθέτως, όλοι οι πιστοί θα πρέπει να φέρουν κοινή ευθύνη να σέβονται τα ιερά προσκυνήματα διαφορετικών θρησκειών και να αποφεύγουν την αχρείαστη οδύνη και τον διχασμό που προκαλούνται από τέτοιες αποφάσεις.

Υπάρχουν ήδη πολλά τζαμιά στην Κωνσταντινούπολη και νέα χτίζονται συνεχώς. Είναι δύσκολο να καταλάβουμε γιατί θα ήταν απαραίτητο να μετατραπούν μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς που είναι σημαντικά για τους Χριστιανούς – όπως η Αγία Σοφία ή η εκκλησία της Χώρας – σε τζαμιά. Υπάρχουν επίσης αρκετά πανεπιστήμια στην Τουρκία που προσφέρουν ισλαμική θεολογική εκπαίδευση. Γιατί μια πολιτιστικά πλούσια και ποικιλόμορφη χώρα δεν μπορεί να επιτρέψει την επαναλειτουργία έστω και μιας αίθουσας μελέτης στο νησί της Χάλκης για Ορθόδοξους Χριστιανούς; Δεν μπορώ παρά να μην διαπιστώσω ότι τέτοιες αποφάσεις στοχεύουν στην πραγματικότητα να επηρεάσουν τις δραστηριότητες του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, του Ορθόδοξου κέντρου του κόσμου, στην Τουρκία.

Ως η κεφαλή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Φινλανδίας, απευθύνω έκκληση στην Τουρκική κυβέρνηση και της ζητώ να επανεξετάσει την απόφαση και να επιδιώξει επιλογές που θα σέβονται τις παραδόσεις και την ιστορία όλων των θρησκειών.»